ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ଏସ୍.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 235/1995

(ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1908ର ଧାରା 100 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆବେଦନ ମାମଲାରେ)

ରବୀନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗର .... ଆବେଦନକାରୀ

-ବନାମ -

ଦୁକାଲୁ ଭାଇନା .... ଉତ୍ତରଦାତା

ଏହି ମାମଲାରେ ସଂଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା (ଆଭାସୀ / ଭୌତିକ ପ୍ରଣାଳୀ) ଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ:

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ - ଶ୍ରୀ ବି.ଦାସ, ଅଧିବକ୍ତା
ଶ୍ରୀ ଏନ୍.ସି.ପତି, ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ତରଫରୁ

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ - କେହି ନୁହନ୍ତି

ପୀଠାସୀନ:
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏ.ସି.ବେହେରା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଶୁଣାଣି ତାରିଖ : 08.12.2023 :: ରାୟର ତାରିଖ : 29.01.2024

ଏ.ସି.ବେହେରା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲଟି ଅନୁମୋଦିତ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆଗତ କରାଯାଇଛି ।

2. ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲର ଆବେଦନକାରୀ 1988-92ର ଟି.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 11/3 ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାର ଏକମାତ୍ର ବାଦୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଟି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1/94 ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଅପିଲରେ ଆବେଦନକାରୀ ଥିଲେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲରେ ଉତ୍ତରଦାତା 1988-92ର ଟି.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 11/3 ଜରିଆରେ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଟି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1/94 ଜରିଆରେ ହୋଇଥିବା ପ୍ରଥମ ଅପିଲରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଥିଲେ ।

1984-92ର ଟି.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 11/3 ମାଧ୍ୟମରେ ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଘୋଷଣା ଏବଂ ଦଖଲର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଥିଲା ।

3. ବାଦୀଙ୍କ ମାମଲା ତାଙ୍କ ଅର୍ଜିରେ କରାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ ଥିଲା ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ମୂଳତଃ ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗରଙ୍କର ଥିଲା, ଯିଏ ବାଦୀଙ୍କ ଭାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ।

4. ଚତୁର୍ଥ ଖତିୟାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା 793 ଅଧୀନରେ ପ୍ଲଟ୍ ସଂଖ୍ୟା 2140ର 0.019 ଡେସିରୁ ଏକର 0.011 ଡେସି ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଅଟେ । ଏହା ଚକବନ୍ଦୀ ଏଲ.ଆର. ଖାତା ସଂଖ୍ୟା 327 ପ୍ଲଟ ସଂଖ୍ୟା 1425 ସହିତ ମେଳ ଖାଉଛି, ଯାହା ଖାତା ସଂଖ୍ୟା 450 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଅନ୍ତିମ ଚକବନ୍ଦୀ ପ୍ଲଟ ସଂଖ୍ୟା 1055 ସହିତ ଅନୁରୂପ ଅଟେ ।

ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ମୂଳ ମାଲିକ ଯଥା ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗର ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ପୁଅ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ, ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗରଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ପିଟର ଭରସାଗର ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ମକଦ୍ଦମା ଗ୍ରାମରେ ଚକବନ୍ଦୀ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ବରୁ, ପିଟର ଭରସାଗର ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଗାଁ ଛାଡ଼ିଥିଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟତ୍ର କୌଣସି ଅନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ରହିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଠିକଣା ଜଣାପଡ଼ି ନଥିଲା । ଏହିପରି, ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ଠିକଣା 20 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିନଥିଲା, ଯେଉଁଥିପାଇଁ, ସେ (ପିଟର ଭରସାଗର) ତାଙ୍କର ବୈଧାନିକ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିଲେ । ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ବୈଧାନିକ ମୃତ୍ୟୁ ହେତୁ, ବାଦୀ ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କୀୟ ହୋଇଥିବାରୁ, ସେ (ବାଦୀ) ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ସମେତ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ତଦାରଖ କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ, ପ୍ରତିବାଦୀ, ବାଦୀଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁଯାୟୀ ଖାଲି କରିବାର ସର୍ତ୍ତ ସହିତ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ଏକ ଗୋଶାଳା ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ବାଦୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ବାଦୀଙ୍କ ଇଚ୍ଛାରେ ଏହାକୁ ଛାଡ଼ିବାର ସର୍ତ୍ତ ସହିତ ପ୍ରତିବାଦୀ ମକଦ୍ଦମା

ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ଗୋଶାଳା ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ବାଦୀ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଚକବନ୍ଦୀ କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକ୍ରିୟା ସମୟରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ନାମରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ, ଯଦିଓ, ତାଙ୍କର (ପ୍ରତିବାଦୀ) ସେଥିରେ କୌଣସି ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ନଥିଲା । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଆପତ୍ତି ଆଧାରରେ, ଆପତ୍ତି ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 960/2010 ମାଧ୍ୟମରେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆପତ୍ତି ମାମଲା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ଆପତ୍ତି ମାମଲା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦାବି ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଫଏସଲା ହୋଇଥିଲା । ଆପତ୍ତି ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 996/2010ରେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଦାବି ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିବାଦୀ କୌଣସି ଆବେଦନ କରିବାକୁ ଆଗତ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଚକବନ୍ଦୀ ଆର୍.ଓ.ଆର୍ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ନାମରେ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା 450 ଅଧୀନରେ ଚକବନ୍ଦୀୟ ପ୍ଲଟ ସଂଖ୍ୟା 1055ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ତା'ପରେ, ବାଦୀ ପ୍ରତିବାଦୀକୁ ମକଦ୍ଦମା ପ୍ଲଟ୍ ଖାଲି କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ରାଜି ହୋଇନଥିଲେ । ଯେଉଁଥିପାଇଁ, ବାଦୀ 1988-92ର ଟି.ଏସ୍.ସଂଖ୍ୟା 11/3 ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ନିକଟରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱତ୍ୱ ଘୋଷଣା ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କଠାରୁ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଦଖଲ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ।

5. 1988-92ର ଟି.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 11/3ରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ସୂଚନା ପାଇବା ପରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ପତ୍ର ଦାଖଲ କରି ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ 4ର୍ଥ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଆର୍.ଓ.ଆର୍ ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମୂଳତଃ ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗରଙ୍କର ଥିଲା ଏବଂ ଖାତା ସଂଖ୍ୟା 450 ଅଧୀନରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଚକବନ୍ଦୀ ଆର୍.ଓ.ଆର୍ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ନାମରେ ପ୍ରକାଶିତ

ହୋଇଛି, ଯିଏ ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗରଙ୍କ ପୁଅ, କିନ୍ତୁ ବାଦୀଙ୍କ ନାମରେ ନୁହେଁ । ପିଟର ଭରସାଗର ଆଦୌ ପଳାୟନ କରିନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେ ବୈଧାନିକ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିନାହାନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ୪ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ, ସେ (ପ୍ରତିବାଦୀ) ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ଠାରୁ ଏକ ପଞ୍ଜିକୃତ ହୋଇନଥିବା ବିକ୍ରି ଦଲିଲ ମାଧ୍ୟମରେ କ୍ରୟ କରିବା ପରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିଜର ଆବାସିକ ଘର ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିକ୍ରେତା ପିଟର ଭରସାଗର ତାଙ୍କୁ (ପ୍ରତିବାଦୀ) ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ, ସେ (ପ୍ରତିବାଦୀ) ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ଭାବରେ ଜୀବିକା ଅର୍ଜନ କରିବା ପାଇଁ ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ହିରାକୁଦ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଚାଲିଯାଇଥିଲେ, ସେଠାରେ ରହିବାର ସମୟ ମଧ୍ୟରେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉକ୍ତ ଅଣ ପଞ୍ଜିକୃତ ବିକ୍ରି ଦଲିଲ କେଉଁଠି ହଜି ଯାଇଛି । ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ (ପ୍ରତିବାଦୀ) ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଉପରୋକ୍ତ ବିକ୍ରୟ ବାଦୀଙ୍କ ସମେତ ସମସ୍ତେ ଜାଣିଛନ୍ତି । ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ବୈଧାନିକ ମୃତ୍ୟୁ ବିଷୟରେ ଦର୍ଶାଇ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବାଦୀ କେବେବି ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିଜର ସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି କରିନଥିଲେ । କାରଣ, ସେ (ବାଦୀ) ବେଶ୍ ଅବଗତ ଯେ, ପିଟର ଭରସାଗର ଜୀବିତ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନର ରହିବାର ସ୍ଥାନ ତାଙ୍କୁ (ବାଦୀ) ଜଣା ଅଛି । ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଭୁଲ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେତୁ, ତାଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱ ଅର୍ଥାତ୍ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱକୁ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଛି । କିନ୍ତୁ, ସେ (ପ୍ରତିବାଦୀ) ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କଠାରୁ କ୍ରୟ କରି ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଦଖଲରେ ଅଛନ୍ତି । ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବାଦୀଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ ଦଖଲ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସେ (ପ୍ରତିବାଦୀ)ଙ୍କ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ, ସ୍ୱାର୍ଥ ଏବଂ ଦଖଲ ରହିଛି । ଯେଉଁଥିପାଇଁ, ବାଦୀ ତାଙ୍କ (ପ୍ରତିବାଦୀ) ବିରୋଧରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା । ତେଣୁ, ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ତାଙ୍କ (ବାଦୀ) ବିରୁଦ୍ଧରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ ହେବା ଯୋଗ୍ୟ ।

6. ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦରେ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟକଥନଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଧାର କରି, 1984-92ର ଟି.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 11/3ରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୋଟ 7ଟି ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା, ଉକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି:-

<u>ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ</u>

1. ମକଦ୍ଦମା ଜମିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବାଦୀଙ୍କ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ଅଛି କି ?
2. ପ୍ରତିବାଦୀ ମକଦ୍ଦମା ଜମିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପ୍ରତିକୂଳ ଦଖଲ ମାଧ୍ୟମରେ ତାଙ୍କ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ, ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରିଛନ୍ତି କି ?
3. ଆବଶ୍ୟକ ପକ୍ଷଙ୍କ ଅଣ-ଅଂଶୀଦାର ପାଇଁ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ଭୁଲ କି?
4. କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନର କୌଣସି କାରଣ ଅଛି କି?
5. ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ, ବାଦୀ ହକଦାର୍ କି?
6. ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବା ପାଇଁ ବାଦୀଙ୍କ ସ୍ଥିତି ଅଧିକାର ଅଛି କି?
7. ପିଟର ଭରସାଗର ବୈଧାନିକ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିଛନ୍ତି କି?

7. 1984-92ର ଟି.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 11/3 ମାଧ୍ୟମରେ ମକଦ୍ଦମାରେ ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମଗା ଯାଇଥିବା ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରତିକାର ଗୁଡ଼ିକକୁ ପୁଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ, ସେ (ବାଦୀ) ପି.ଡ଼ବ୍ଲ୍ୟୁ 1 ଭାବରେ ନିଜ ସହିତ ତିନଟି ସାଖ୍ୟଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅନୁଲଗ୍ନକ 1 ରୁ 7ର ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜ ତରଫରୁ କେତେ ଗୁଡ଼ିକ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପରେ ଭରସା କରିଥିଲେ ।

8. ଅପରପକ୍ଷରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ତରଫରୁ କୌଣସି ଦସ୍ତାବିଜ ଉପରେ ନିର୍ଭର ନକରି ତାଙ୍କୁ (ପ୍ରତିବାଦୀ) ଡି.ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. 1 ଭାବରେ ତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଦୁଇ ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ ।

9. ନଥିଭୁକ୍ତରେ ଉପଲବ୍ଧ ସାରବାନ, ଦସ୍ତାବିଜ ଏବଂ ପ୍ରମାଣର ଶୁଣାଣି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା 1,3,4 ଏବଂ 6ରେ ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂଖ୍ୟା 2ର ଉତ୍ତର ମଧ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଉପରେ ଆଧାର କରି, ଯଥାକ୍ରମେ 27.11.1993 ଏବଂ 15.12.1993 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିବାଦ ଉପରେ 1984-92ର

HIGH COURT ORISSA

ଟି.ଏସ୍.ସଂଖ୍ୟା 11/3 ଜରିଆରେ ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ କରିଥିଲେ ଏହି କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଦର୍ଶାଇ ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ମୂଳତଃ ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗରଙ୍କର ଥିଲା ଏବଂ ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗରଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ପୁଅ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛି ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିର ଚକବନ୍ଦୀ ଆର୍.ଓ.ଆର୍ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ନାମରେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଉକ୍ତ ପିଟର ଭରସାଗର ତାଙ୍କର ବୈଧାନିକ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରାପ୍ତ କରିନାହାନ୍ତି ଏବଂ ବାଦୀ ପିଟ ଭରସାଗରଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ନୁହନ୍ତି, ଯେଉଁଥିପାଇଁ, ବାଦୀର ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତି ଉପରେ କୌଣସି ସ୍ୱାର୍ଥ ନାହିଁ । ସେହିପରି, ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କର ମଧ୍ୟ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକରେ କୌଣସି ସ୍ୱାର୍ଥ ନାହିଁ, କାରଣ ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କୁ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ଠାରୁ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର କ୍ରେତା ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇନାହାନ୍ତି ।

10. 1984-92ର ଟି.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 11/3 ଜରିଆରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିବାଦ ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ରାୟ ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ ହେବାର ଡିକ୍ରୀରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବା ପରେ ଏହାର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ଯଥାକ୍ରମେ 27.11.1993 ଏବଂ 15.12.1993 ରେ, ଟି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1/94 ଜରିଆରେ ସେ (ବାଦୀ) ଆବେଦନକାରୀ ହୋଇ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ବିରୋଧରେ ତାଙ୍କୁ (ପ୍ରତିବାଦୀ) ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇ ପ୍ରଥମ ଅପିଲକୁ ଆଗତ କରି ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ।

11. ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଶୁଣାଣି ପରେ, ବାଦୀଙ୍କ ଟି.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 1/94 ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ଯଥାକ୍ରମେ ତାରିଖ 11.07.1995 ଏବଂ 26.07.1995 ଜରିଆରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉକ୍ତ ପ୍ରଥମ ଅପିଲକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରି ତାଙ୍କ (ବାଦୀ/ଆବେଦନକାରୀ) ବିରୋଧରେ 1984-92ର ଟି.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 11/3 ରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୱେଷଣ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣରେ ସହମତ ହୋଇ /ଗ୍ରହଣ କରିକି ଏବଂ 1984-92ର ଟି.ଏସ୍.ସଂଖ୍ୟା 11/3 ଜରିଆରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା

ପାରିତ ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା 1984-92ର ଟି.ଏସ୍.ସଂଖ୍ୟା 11/3 ମାଧ୍ୟମରେ ରାୟ ଏବଂ ଖାରଜ ହେବାର ଡିକ୍ରିକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଛନ୍ତି ।

12. ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କର ଟି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 1/94 ମାଧ୍ୟମରେ ବାଦୀଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ଯଥାକ୍ରମେ ତାରିଖ 11.07.1995 ଏବଂ 26.07.1995ର ଉପରୋକ୍ତ ରାୟ ଏବଂ ଖାରଜର ଡିକ୍ରିରେ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ, ସେ (ବାଦୀ) ତାଙ୍କୁ (ପ୍ରତିବାଦୀ) ଉତ୍ତରଦାତା ଭାବରେ ଦର୍ଶାଇ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆବେଦନକାରୀ ହୋଇ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲକୁ ଆଗତ କରି ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ ।

13. ଆଇନର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସ୍ତୁତି ଉପରେ ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

1. *ଆପତ୍ତି ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 996/10ରେ ବାଦୀଙ୍କ ବିବୃତ୍ତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି କି ?*
2. *ଓଡ଼ିଶା ଚକବନ୍ଦୀ ଅଧିନିୟମ (1989ର ଅଧିନିୟମ 2)ର 1989ର ସଂଶୋଧନ ପୂର୍ବରୁ ଅଣ-ଚକବନ୍ଦୀ ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାକୁ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର କୌଣସି ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ନଥିଲା କି ଏବଂ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ବୈଧାନିକ ମୃତ୍ୟୁ ଆଧାରରେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ମକଦ୍ଦମା ଜମି ଉପରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି କରିବାକୁ ବାଦୀଙ୍କର ତ୍ରୁଟି ହେବା ଦ୍ୱାରା ବାଦୀଙ୍କୁ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସେହି ଆଧାରରେ ସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି କରିବାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ମିଳିବ କି ?*

14. ମୁଁ କେବଳ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଛି, କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ କେହି ଶୁଣାଣିରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ ।

15. ପକ୍ଷମାନଙ୍କର ଏହା ନିର୍ବିବାଦିତ ମାମଲା ଯେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମୂଳତଃ ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗରଙ୍କର ଥିଲା ଏବଂ ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗରଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ତାଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ପୁତ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କୁ ଦାୟାଧିକାର ଏବଂ ଉତ୍ତରାଧିକାର ମାଧ୍ୟମରେ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲା ।

HIGH COURT ORISSA

ଏହା ବାଦୀଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ମାମଲା ଯେ, ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗର ବାଦୀଙ୍କ ଭାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଥିଲେ, କାରଣ ବାଦୀଙ୍କ ହରିଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗର (ଯିଏ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଳ ମାଲିକ ଥିଲେ)ଙ୍କ ସମେତ ଅନେକ ଭାଇ ଥିଲେ ।

16. ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ବୈଧାନିକ ମୃତ୍ୟୁ ଆଧାରରେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀଙ୍କ ଆଧାରରେ ବାଦୀ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିଜର ମାଲିକାନା ଦାବି କରିଛନ୍ତି, କାରଣ ସେ (ପିଟର ଭରସାଗର) ତାଙ୍କ ଗାଁଠାରୁ 7 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଅଜ୍ଞାତ ରହିଥିଲେ ।

ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଅନୁପାତରେ ଜଣେ ବୈଧାନିକ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ପ୍ରଣାଳୀ ଏବଂ ପଦ୍ଧତି ପୂର୍ବରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇସାରିଛି:-

(i) ***1972 (1) CWR 299-ବିଶ୍ୱନାଥ ପାଢ଼ୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବନାମ ଧରମୁ ପାଢ଼ୀ ଏବଂ 2004 (1) OLR (SC) 527-ଭାରତୀୟ ପ୍ରମାଣ ଅଧିନିୟମ, 1872 - ଧାରା 108-7 ବର୍ଷ ଧରି ଶୁଣାଯାଇ ନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବିତ ଥିବା ପ୍ରମାଣ କରିବାର ଭାର-*** ଏହି ଧାରାଟି ପ୍ରମାଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 107ର ଏକ ପ୍ରାବଧାନ ଅଟେ । ଧାରା 107 ଜୀବନ ଧାରଣର ଅନୁମାନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଥିବାବେଳେ, ଧାରା 108 ମୃତ୍ୟୁର ଅନୁମାନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ।

ଯେତେବେଳେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଏ, ଏହି ଦୁଇଟି ଧାରା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ ଏବଂ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜୀବିତ କି ମୃତ ସେ ବିଷୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିବା ସମୟରେ ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଧାରା 108 ଅଧୀନରେ ଉଠାଯାଇଥିବା ଅନୁମାନର ପରିସର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଥମତଃ, ପ୍ରମାଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 108 ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମାନ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ, ଯେତେବେଳେ 7 ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଶୁଣା ନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବାଦ ବିଚାରାଳୟରେ ଉଠିଥାଏ ।

ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଅନୁମାନଟି ଖଣ୍ଡନ କରାଯାଇପାରେ;

ତୃତୀୟତଃ, ଏପରି କୌଣସି ଅନୁମାନ କରାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ଯେ, ଉକ୍ତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଶେଷରେ ବ୍ୟକ୍ତିଜଣକ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ ଏବଂ ପରିଶେଷରେ, ସେ କେତେବେଳେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଭଳି ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ହେବ ।

(ii) ***AIR 2002 (ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ) 606- ଦର୍ଶନ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଗୁଜ୍ଜର ସିଂହ (ମୃତ) ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ- ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872- ଧାରା 108-*** ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 108 ଅଧୀନରେ ମୃତ୍ୟୁର ସଠିକ୍ ସମୟ ବିଷୟରେ କୌଣସି ଅନୁମାନ ନାହିଁ ଏବଂ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାପିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯିଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଏକ ଅଧିକାର ଦାବି କରନ୍ତି ଯାହାର ତଥ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଯଦି ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ତଥ୍ୟ କଥନ କିମ୍ବା ସତ୍ୟ ଉନ୍ମୋଚନ ନାହିଁ, ତେବେ ଅନୁମାନ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । କାରଣ, ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି 7 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଶୁଣାଣି କରିନଥିଲେ, ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ତାରିଖକୁ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ, ଆଇନର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବିପରୀତ ଅଟେ ।

(iii) ***AIR 2005 (ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ) ପୃଷ୍ଠା 4407- ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872- ଧାରା 108 -*** ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିଷୟରେ 7 ବର୍ଷ ଧରି ଶୁଣାଯାଇ ନାହିଁ, ତେବେ ଆଇନର ଏକ ଅନୁମାନ ଅଛି ଯେ, ସେ ମୃତ, କିନ୍ତୁ ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କେଉଁ ସମୟରେ ସେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କଲେ ତାହା ଅନୁମାନର ବିଷୟ ନୁହେଁ, ବରଂ ପ୍ରମାଣର ବିଷୟ ଅଟେ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ହେଉଛି ଯେ, ମୃତ୍ୟୁ 7 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ଘଟିଥିଲା, ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ, ଯିଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଅଧିକାର ଦାବି କରନ୍ତି ଯାହାର ତଥ୍ୟ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ । ଏହି ଅନୁମାନ ଏହି କଥାର ଆଧାର ହବନାହିଁ ଯେ, ସେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ତାରିଖରୁ 7 ବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଥିଲେ ।

17. ଏଠାରେ ଆସନ୍ନ ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ, ଉପରୋକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଅନୁପାତରେ ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନୁଯାୟୀ 7 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ କିମ୍ବା ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିବା ବିଷୟରେ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ବାଦୀଙ୍କ ତରଫରୁ କୌଣସି ତଥ୍ୟ କଥନ ନାହିଁ କିମ୍ବା ନଥିରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ, ଯଦିଓ ବାଦୀଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ତାରିଖ ଏବଂ ସମୟ ନଥିକୁ ସାରବାନ ଆଣି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା, ତାଙ୍କ ବୈଧାନିକ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ, କିନ୍ତୁ ବାଦୀ ସେହି ମାନଦଣ୍ଡଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ କରିନାହାଁନ୍ତି ।

ଯେତେବେଳେ, ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ବୈଧାନିକ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ବାଦୀଙ୍କ ତଥ୍ୟ କଥନ ଏବଂ ପ୍ରମାଣ ଭାରତୀୟ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଅଧିନିୟମ, 1872ର ଧାରା 108ର ଉପରୋକ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାରଭୂତକୁ ପୂରଣ କରିନଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଏହି ସନ୍ଧିସ୍ଥଳରେ, ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜ ନିଜର ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରିରେ ଦେଇଥିବା ନିଷ୍କର୍ଷ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଯେ, ବାଦୀ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ବୈଧାନିକ ମୃତ୍ୟୁକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ନାହାଁନ୍ତି ବୋଲି ଆଇନ ଅଧୀନରେ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

HIGH COURT ORISSA

ବାଦୀଙ୍କ ଉପରୋକ୍ତ ତ୍ରୁଟିଗୁଡ଼ିକ ଏବଂ ଅନ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ସହିତ, ଅଭିଯୋଗ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 996/2010ରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶରୁ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ, ଅଭିଯୋଗ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 996/2010ରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ- 4ରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ (ଦୁକାଲୁ ଭାଇନା) ଆପତ୍ତିକାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ପିଟର ଭରସାଗର ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଥିଲେ । ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ପରେ ସେହି ଅଭିଯୋଗ ମାମଲା ଶେଷରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 7.11.1987ରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା ।

18. ସେହି ଅଭିଯୋଗ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 996/2010ରେ ପାରିତ ହୋଇଥିବା 7.11.1987 ତାରିଖର ଉକ୍ତ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ଯେ, ଉକ୍ତ ଆପତ୍ତି ମାମଲାରେ, ଆପତ୍ତିକାରି ଦୁକାଲୁ ଭାଇନା (ଯିଏ ମକଦ୍ଦମାରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଅଟନ୍ତି) ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ (ପିଟର ଭରସାଗର)ଙ୍କ ତରଫରୁ, ବାଦୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗର ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ (ବାଦୀ-ରବୀନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗର) ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ନାମରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଅଭିଲେଖନ ପାଇଁ ଦାବି କରିଥିଲେ, କାରଣ ସେ (ପିଟର ଭରସାଗର) ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକ ଅଟନ୍ତି ।

19. ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କୁ ଶୁଣିବା ପରେ, ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ଯେ, ଅଭିଯୋଗ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 996/2010ରେ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଆପତ୍ତିକାରୀ (ଯିଏ ମକଦ୍ଦମାରେ ପ୍ରତିବାଦୀ)ଙ୍କ ଦାବିକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପିଟର୍ ଭରସାଗର ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ମାଲିକ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଚକବନ୍ଦୀ ଆର୍.ଓ.ଆର୍. ଅନୁଲଗ୍ନକ- 7 ମାଧ୍ୟମରେ ତା14.5.1988ରିଖରେ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ନାମରେ

ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର କେବଳ ମାଲିକ ଭାବରେ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ନାମ ସୂଚିତ କରାଯାଇଥିଲା ।

20. ଯେତେବେଳେ ବାଦୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗର ଅଭିଯୋଗ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 996/2010ରେ ପିଟର୍ ଭରସାଗରଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବରେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ପିଟର୍ ଭରସାଗରଙ୍କ ନାମରେ ନିଜର ମାଲିକାନା ଏବଂ ସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି ନକରି ଏବଂ ପିଟର୍ ଭରସାଗରଙ୍କ ବୈଧାନୀକ ମୃତ୍ୟୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇନଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଦାବି କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ, ଅଭିଯୋଗ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 996/2010ରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ଅନୁଲଗ୍ନକ- 4ରେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 07.11.1987ରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଦୁକାଲୁ ଭାଇନାଙ୍କ ଆପତ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରି ଏବଂ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପିଟର ଭରସାଗର ସ୍ୱତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଚକବନ୍ଦୀ ଆର୍.ଓ.ଆର୍ ଅନୁଲଗ୍ନକ- 7 ମାଧ୍ୟମରେ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ନାମରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ, ଯେ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ନାମରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଚକବନ୍ଦୀ ଆର୍.ଓ.ଆର୍ ଶେଷରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛି, ସେତେବେଳେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କୌଣସି ବୈଧାନିକ ଉଚ୍ଚତର ବିଚାରମଞ୍ଚ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନାହିଁ, ତା'ପରେ,ଏହି ସନ୍ଧିସ୍ଥଳରେ, 1988-92ର ଟି.ଏସ୍.ସଂଖ୍ୟା 11/3 ରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିଜର ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ମାଲିକ ସତ୍ୱ ଦାବି କରିବାକୁ ବାଦୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର ଭରସାଗରଙ୍କୁ ଆଇନ ଅଧୀନରେ ବହିଷ୍କାର କରାଯାଇଛି, କାରଣ ପିଟର୍ ଭରସାଗରଙ୍କ ନାମରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଲଗ୍ନକ-7 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଆର୍.ଓ.ଆର୍ ବାଦୀଙ୍କ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱ ଦାବି କରିବା ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣୀତ ବିଷୟ ବସ୍ତୁ ଅଟେ ।

21. ଭାରତୀୟ ପ୍ରମାଣ ଅଧିନିୟମ, 1872ର ଧାରା 115 ଏବଂ ସିପିସି, 1908ର ଧାରା 11 ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରତିରୋଧକ ଏବଂ ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ ଆଧାରରେ ବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଣ୍ଣୟଗୁଡ଼ିକ ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକରୁ ଆନୁପାତିକ ସମର୍ଥନ ପାଇଛି:-

(i) *101 (2006) CLT 617 ଏବଂ 2006 (1) CJD (HC) 182- ଶ୍ରୀ ପରେଶ ନାଥ କୁଅଁର ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ-* (ଅନୁଚ୍ଛେଦ-8)-
ଭାରତୀୟ ପ୍ରମାଣ ଅଧିନିୟମ, 1872- ଧାରା 115- ସ୍ତମ୍ଭନ- ବିନା ପ୍ରତିବାଦରେ ବୈଠକରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ- ପରେ ବୈଠକର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି ଉଠାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

(ii) *AIR 2016 (ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟ) 3373- ବୀରେନ୍ଦ୍ର କେଆର୍. ଗୌତମ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ କରୁଣା ନିଧାନ୍ ଉପାଧ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ । -* (ଅନୁଚ୍ଛେଦ-20)-
ଭାରତୀୟ ପ୍ରମାଣ ଅଧିନିୟମ, 1872- ଧାରା 115- ଜଣେ ପ୍ରାର୍ଥୀ, ଯିଏ ସାକ୍ଷାତକାରରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଫଳାଫଳ ଘୋଷଣା ହେବା ପରେ ଏହାକୁ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଅନୁକୂଳ ମତଦେବା ଏବଂ ପ୍ରତିକୂଳ ମତଦେବା ନୀତି ଉପରେ ଏହାକୁ ଉଠାଇବାକୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧ କରାଯାଇଛି ।

(iii) *1998 (I) OLR 378 & 86 (1998) CLT 650 - ପାଣୁ ବିଶ୍ୱାଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ବନାମ ବାଳାବତୀ ବିଶ୍ୱାଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ - (ଅନୁଚ୍ଛେଦ-6) -*
ଭାରତୀୟ ପ୍ରମାଣ ଅଧିନିୟମ, 1872-ଧାରା 115- ଯେତେବେଳେ, ଏକ ଦସ୍ତାବିଜ ଦାଖଲ କରାଯାଏ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନିଜ ମାମଲାର ସମର୍ଥନରେ ଏକ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଭର କରାଯାଏ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧରେ ପ୍ରମାଣରେ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଏ, ସେ ପଛକୁ ଫେରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସେହି ସମାନ ଦସ୍ତାବିଜର ସ୍ୱୀକୃତି କିମ୍ବା ସତ୍ୟତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

(iv) *2009 (2) C.J.D. (HC) 71 & 108 (2009) CLT 384 - ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା (ମୃତ) ତାଙ୍କ ଆଇନଗତ ଦାୟାଦମାନେ ବନାମ ଚୈତନ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁ ବିଜେ ନିଜଗାଓଁ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ - (ଅନୁଚ୍ଛେଦ-13) -*
ଏବଂ 1998 (I) OLR 71- ନକୁଳ ଚରଣ ଦାସ ବନାମ ନିଶାକର ବେହେରା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ - ଓଡ଼ିଶା, ଚକବନ୍ଦୀ ଏବଂ ଜମି ବିଭାଜନ ନିବାରଣ ଅଧିନିୟମ, 1972- ଧାରା 2(g) ଏବଂ 4 ଅଣ-ଚକବନ୍ଦୀ ଜମି - ଅଣ-ଚକବନ୍ଦୀ ଜମିର ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ, ଆଗ୍ରହ ବିଷୟରେ ଚକବନ୍ଦୀ କରତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି 1989ର ଓଡ଼ିଶା ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ଧାରା 2(g)ର ସଂଶୋଧନକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବୈଧ ହେବ ଏବଂ ଏହା ପଛ ତାରିଖରୁ ଲାଗୁ ହେବ ।

(v) *2015 (I) CLR 360- ଚିନ୍ତାମଣି କାଣ୍ଡି (ମୃତ) ତାଙ୍କ ପରେ, ତାଙ୍କର ଏଲ.ଆର୍.ଏସ୍ ପାରା ଦେଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଅର୍ଜୁନ କାଣ୍ଡି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ- (ଅନୁଚ୍ଛେଦ ସଂଖ୍ୟା-13)*-ଆର୍.ଓ.ଆର୍- ଆର୍.ଓ.ଆର୍. ଏହାର ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ- ଏହାର ମୂଲ୍ୟ- ଆର୍.ଓ.ଆର୍. ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ରାୟ ଶୁଣାଇବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ହେବ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ । ଯେହେତୁ

ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ମକଦ୍ଦମା ଜମିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମରେ ତାହା ନଥିଭୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ଅଧିକାରକୁ ପ୍ରମାଣ କରେ ।

(vi) ***2007 (Supp.-I.) OLR-276- ବଳରାମ ଭୋଇ ବନାମ ବାବାଜୀ ଭୋଇ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ-*** (ଅନୁଚ୍ଛେଦ-୨)- ଚକବନ୍ଦୀ ଆର୍.ଓ.ଆର୍. ଏହାର ମୂଲ୍ୟ । ଏକ ଆର୍.ଓ.ଆର୍. ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ବାତିଲ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

(vii) ***2017 (1) OJR 393- କୃଷ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ୱାଳ ବନାମ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*** ଚକବନ୍ଦୀ ଆର୍.ଓ.ଆର୍.- ଏହାର ମୂଲ୍ୟ- ରାଜ୍ୟର ନାମରେ ଚକବନ୍ଦୀ ଆର୍.ଓ.ଆର୍ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଉକ୍ତ ଆର୍.ଓ.ଆର୍ କୁ ଚକବନ୍ଦୀ ଆୟୁକ୍ତ ସମ୍ମୁଖରେ କିମ୍ବା ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନଥିଲା - ଏହା ଏହାର ଉପସ୍ଥିତି ଚୂଡ଼ାନ୍ତତା ହାସଲ କରିଥିଲା ।

(viii) ***50 (1980) CLT 337(FB) - ଶ୍ରୀନିବାସ ଜେନା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଜେନା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ - (ପାରା-18) ସି.ପି.ସି. 1908 - ଧାରା 9-***
ଥରେ, ପକ୍ଷମାନେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତିକାର ସମାପ୍ତ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସେହି ସମାନ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନର୍ବାର ନିଃଶେଷ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ସେହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଶେଷରେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦ୍ୱାରା ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି ।

ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ, ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଯାହା ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିଷୟ, ତାହା ପୂର୍ବ ନ୍ୟାୟ ମାମଲା ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ଏବଂ ଏହିପରି ହେବା ଦ୍ୱାରା, ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନୂତନ ଭାବରେ ମକଦ୍ଦମାର ଶୁଣାଣି ଏବଂ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବାର କୌଣସି ଅଧିକାର ରହିବ ନାହିଁ ।

(ix) ***2021 (2) CLR 645 - ଗୀତା ମିଶ୍ର ବନାମ ପ୍ରେମାନନ୍ଦ ମିଶ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*** (ଅନୁଚ୍ଛେଦ-୨)- ଚକବନ୍ଦୀ ଖତିୟାନ -ତାହାର ମୂଲ୍ୟ- ଓଡ଼ିଶା ଚକବନ୍ଦୀ ଏବଂ ଜମି ବିଭାଜନ ନିବାରଣ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ଶେଷରେ ପ୍ରକାଶିତ ଖତିୟାନ ଉକ୍ତ ଖତିୟାନ ଧାରକଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ । ମକଦ୍ଦମା ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦଖଲ ମଧ୍ୟ ଖତିୟାନ ଧାରକଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ।

22. ଏଠାରେ ଏହି ମକଦ୍ଦମାରେ, ଯେତେବେଳେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ପିଟର୍ ଭରସାଗରଙ୍କ ନାମରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ 7ରେ ମକଦ୍ଦମା ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆର୍.ଓ.ଆର୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହାକୁ ତାରିଖ 14.5.1988ରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ପିଟର୍ ଭରସାଗରଙ୍କ ନାମରେ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉକ୍ତ ଆର୍.ଓ.ଆର୍ କୁ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କୌଣସି ବୈଧାନିକ

ଉଚ୍ଚତର ବିଚାର ମଞ୍ଚ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ବାଦୀ ଚକବନ୍ଦୀ ଆର୍.ଓ.ଆର୍ ଙ୍କର ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ପ୍ରକାଶନ ପୂର୍ବରୁ 1988-92ର ଟି.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 11/3 ତାରିଖ 10.3.1988ରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଚକବନ୍ଦୀ ପ୍ରବର୍ତନ ଜାରି ରଖିବା ସମୟରେ ଯାହା ଆପତ୍ତି ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 996/2010ରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପରେ ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ମାଲିକ ପିଟର ଭରସାଗରଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ତାରିଖ 7.11.1987ରେ ଅନୁଲଗ୍ନକ- 4ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ତେବେ ଏହି ସମୟରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଆଇନ ଅଧୀନରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଯୋଗ୍ୟ ନଥିଲା । କାରଣ, ***AIR 1981 (ଓଡ଼ିଶା) 1 (FB) ଶ୍ରୀନିବାସ ଜେନା ବନାମ ଜନାର୍ଦ୍ଦନ ଜେନା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ*** ରେ ଏହା ମାନ୍ୟବର ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠଙ୍କର ନିଷ୍ପତି ଅନୁଯାଇ ଆଇନର ସ୍ୱଷ୍ଟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅଟେ ଯେ :-

> ***OCH and PFL Act, 1972- ଧାରା 51 ଏବଂ 4 (4)-*** ଚକବନ୍ଦୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମୟରେ ଜମିର ଅଧିକାର, ସ୍ୱତ୍ୱ ଏବଂ ସ୍ୱାର୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ଚକବନ୍ଦୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଅନନ୍ୟ ଅଧିକାରିତା ରହିଛି ଏବଂ ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ତେଣୁ ଏହି ଆଧାରରେ ମଧ ଚକବନ୍ଦୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିବା ବିଚାରାଧୀନତା ସମୟରେ 10.3.1988ରେ ବାଦୀଙ୍କର ମକଦ୍ଦମା ଆଇନ ଅଧୀନରେ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ।

23. ଏହି ମକଦ୍ଦମାର ତଥ୍ୟ ଏବଂ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ପରେ, ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଅନୁଯାୟୀ, ଏହା କୁହାଯାଇଥାଏ ଯେ, 1988-92ର ଟି.ଏସ୍.ସଂଖ୍ୟା 11/3ରେ ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିବାରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନୁସନ୍ଧାନ ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ, ମକଦ୍ଦମାର ସମ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱତ୍ୱ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ଏବଂ ଟି.ଏ.ସଂଖ୍ୟା 1/94ରେ ପ୍ରଥମ ପୁନର୍ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାର ନିଶ୍ଚିତକରଣ ସମେତ ବାଦୀଙ୍କ ସମସ୍ତ ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରିବା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁଥିପାଇଁ, ଆବେଦନକାରୀ (ବାଦୀ)ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ଏଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ ।

ସେହି ଭାବରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଆବେଦନରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନାହିଁ, ତାହା ବିଫଳ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

24. ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ବିବାଦ ଉପରେ ଖାରଜ କରାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ।

1988-92ର ଟି.ଏସ୍ ସଂଖ୍ୟା 11/3ରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିବାଦ ଉପରେ ବାଦୀଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଖାରଜ କରିବା ଏବଂ ଟି.ଏ ସଂଖ୍ୟା 1/94ରେ ପ୍ରଥମ ଅପିଲ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ରାୟ ଏବଂ ଡିକ୍ରି ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଛି ।

(ଏ.ସି. ବେହେରା),
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ
29.01.2024,//ବିନାୟକ ସାହୁ//
କନିଷ୍ଠ କ୍ଷିପ୍ରଲେଖକ

HIGH COURT ORISSA

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ । "

ଅନୁବାଦକ : ସୁଶ୍ରୀ ଲୋପାମୁଦ୍ରା ମହାନ୍ତି
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ